

Oppiminen kuuluu kaikille

Piia Keihäs, Kaisa Honkonen, Sara Vihinen
Suomen eOppimiskeskus ry

bit.ly/SaavutettavuusITK

Siirry www.menti.com ja käytä koodia 1363 7887

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto



Siirry www.menti.com ja käytä koodia 1363 7887

Tai käytä linkkiä

<https://www.menti.com/alrvviqnveyk>



**Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa
digipedagogisia taitoja,

joita tarvitaan saavutettavasti ja hybridisti
toteutuvassa

opiskelussa, opettamisessa ja ohjauksessa.**



hybridiopetus.fi

Hybridiopetuksen ja -työskentelyn taidot ja tavat
1.9.2021-31.08.2023



Hanke rahoitetaan osana unionin Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Esitysmateriaalit: **bit.ly/SaavutettavuusITK**



Mitä on saavutettavuus?

- Saavutettavuudella tarkoitetaan yleisesti sitä, että verkkosivut ja muut digitaaliset sisällöt ovat **kaikkien käytettävissä riippumatta henkilön fyysisistä, henkisistä tai muista rajoitteista.**
- Verkkopalvelua tai sisältöä voidaan käyttää **monella erilaisella päätelaitteella ja verkkoselaimella, sekä tarvittaessa myös apuvälineiden avulla.**
- Saavutettava palvelu on myös **sisällöllisesti** ymmärrettävä ja helposti omaksuttava.





EU-tasoinen
saavutettavuus-
direktiivi



Suomen
Digipalvelulaki

saavutettavuusvaatimukset.fi



Kolme vaatimusta

1. Palvelun ja sen sisältöjen tulee täyttää [saavutettavuusvaatimukset](#). Kyse on 49 kansainvälisen Web Content Accessibility Guidelines 2.1 -ohjeistuksen A- ja AA-tason kriteeristä.
2. Palvelun ja sen sisältöjen saavutettavuus tulee arvioida ja saavutettavuuden tila ja sen mahdolliset puutteet esitellä [saavutettavuusselosteessa](#). Tarjolla on myös [työkalu selosteen täyttämiseen](#).
3. Palvelun tulee sisältää sähköinen palautekanava käyttäjille saavutettavuuspalautteen jättämistä varten. Palautteeseen tulee vastata 14 päivässä.



Keitä laki velvoittaa?

- Viranomaiset
- Julkisoikeudelliset yhteisöt
- Osa järjestöistä rahoituksesta riippuen (mm. STEA)
- Julkisella rahalla kehitetty tuote tai palvelu
- Yksityiseltä sektorilta finanssiala, vakuutusyhtiöt, infrastuktuuripalvelut





Saavutettavuusselvitys

- Toteutimme keväällä 2022 saavutettavuusselvityksen opetusteknologioita kehittäville organisaatioille.
- Selvityksellä kartoitettiin,
 - miten saavutettavuus on huomioitu teknologiaratkaisuissa
 - miten saavutettavuustyö on organisoitu
 - millaisia asenteita organisaatioissa on saavutettavuutta ja saavutettavuustyötä kohtaan
- Ensimmäisessä vaiheessa kysely, jonka perusteella osa kutsutaan vielä tarkentavaan haastatteluun syksyllä 2022.



Saavutettavuuden huomioiminen tällä hetkellä



- **Huomioiminen on vaihtelevaa.**
- Kokonaisuus vs. joku saavutettavuuden osa
- Osalla organisaatioista oli tarkat suunnitelmat saavutettavuuden suhteen ja he käyttivät ulkopuolista apua saavutettavuuden toteuttamisessa.
- Osa kertoi pilotoineensa tuotteensa saavutettavuutta aitojen käyttäjien kanssa.
- Osa kertoi tuotteensa olevan saavutettavuusarvioitu.
- Enemmistö oli kerännyt palautetta tuotteensa saavutettavuudesta.

Saavutettavuuden merkitys liiketoiminnalle

- Tällä hetkellä saavutettavuus koettiin jonkin verran merkitykselliseksi liiketoiminnassa.
- Vastaajat näkivät tilanteen muuttuvan 5-10 vuoden kuluttua ja saavutettavuudesta tulevan erittäin merkityksellistä tulevaisuudessa.





Soveltamisen esteet

- **Kyselyssä saavutettavuuden soveltamisen esteiksi nähtiin**
 - osaamisvaje
 - puutteelliset taloudelliset resurssit
 - muut syyt kuten aikataulupaineet ja asiakkaiden ymmärtämättömyys saavutettavuuden hyödyistä.
- **Saavutettavuuskoulutusta tai -osaamista toivotaan eniten**
 - saavutettavuustyökaluista ja -arvioinnista
 - saavutettavuuden huomioimisesta tuotekehityksessä
- **Vastaajat kaipaisivat tietoa myös**
 - eri käyttäjäryhmien tarpeiden huomioimisesta
 - saavutettavuuden velvoittavuudesta
 - uusista lakipykäläistä



Työ on pitkäkestoista ja vasta alussa



- Pitkäjänteistä digipalvelujen parantamista, uudenlaista ajattelutapaa ja yhteistyötä, jossa voittajia ovat sekä toimijat että käyttäjät.
- Kehitettävää löytyy aina.
- **Tärkeintä on aloittaa:** saavutettavuuspalauteen kerääminen, saavutettavuustestaus sekä saavutettavuuden suunnittelu ovat hyviä lähtökohtia.

Miltä näyttää Menti:

Tulokset



Kelpaisiko miljoona uutta asiakasta?

- Saavutettavuuden merkitys on kasvussa myös yrityksissä, joita laki ei velvoita.
- **Saavutettavuus tuo digipalvelujen ääreen uusia asiakkaita** eli heitä, joille digipalvelujen käyttö on aiemmin ollut vaikeaa tai mahdotonta.
- Myös **hakukoneet** löytävät tiedon paremmin saavutettavilta sivuilta.
- **Yli miljoona suomalaista tarvitsee saavutettavuuden huomioimista päivittäin**, mutta sen lisäksi lähes kaikille tulee elämässään tilanteita, joissa siitä on hyötyä (esimerkiksi tekstitys auttaa, kun videon ääniä ei kuule hälyisässä tilassa).



Havaintoja

- **Erilaiset digitaaliset palvelut ovat isossa roolissa opetuksessa kaikilla kouluasteilla lapsista aikuisiin.**
 - Tuottamalla saavutettavia opetusteknologiaratkaisuja edistetään oppijoiden tasavertaista mahdollisuutta osallistua oppimiseen.
 - Saavutettavuudesta hyötyvät kaikki
-
- Oppimisen esteenä ei saa olla heikentynyt kuulo, värisokeus, motoriset haasteet tai muut vastaavat vaikeudet.
 - **Saavutettavuus jonkin verran tuttua, mutta tarvitaan lisää koulutusta, kokemusta ja ymmärrystä (asenne ratkaisee)**





hybridiopetus.fi



Hanke rahoitetaan osana unionin Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Esitysmateriaalit: bit.ly/SaavutettavuusITK

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

